

provide for cadets' and students' self-reliant cognitive activity, direct relation between theoretical knowledge and practical experience in solving non-standard tasks. The application of active teaching methods of dialogical speech results in increasing of creative activity experience, readiness for practical activity, ability of simulating professional task and taking professional decisions.

The article also reveals the actuality and practical value of interactive technologies, features of teaching dialogical speech with the help of modern information and communication means. Active teaching methods are proved to be used in order to create a professionally-oriented communicative competence of future seafarers.

Keywords: active teaching method, dialogical speech, information and communication technologies, communicative competence, maritime university.

Рецензент: Кохановська О.В.

УДК 378.147:811.161.2'243

Швець Г. Д.*

ТЕКСТОВА ОСНОВА НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ-ГУМАНІТАРІЇВ

Статтю присвячено проблемі навчання української мови іноземних студентів гуманітарних спеціальностей. Обґрунтовано визначальну роль вербального тексту в гуманітаристиці. Підкреслено, що текстова природа гуманітарних наук визначає головну мету навчання української мови іноземних студентів-гуманітаріїв як формування розвинутої текстуальної компетенції. Формування й розвиток навичок і змінь текстуальної діяльності може забезпечити лінгводидактична стратегія, базована на поєднанні роботи з науковими текстами за спеціальністю та художніми текстами й вибудована з урахуванням методичних принципів. Наголошено, що робота з художнім текстом є шляхом розвитку комплексного відчуття тексту як складової професійної компетентності фахівця-гуманітарія.

Ключові слова: гуманітарні науки, текст, науковий текст, художній текст, принцип текстоцентризму, іноземні студенти гуманітарних спеціальностей, українська мова як іноземна.

Проблема текстової основи навчання мови була й залишається актуальною в сучасній методиці, оскільки принцип текстоцентризму є одним з основних лінгводидактичних принципів навчання. Освоєння як рідної, так і іноземної мови відбувається на матеріалі актуальних текстів різних функціональних стилів шляхом розвитку навичок їх сприймання, розуміння, перетворення, продукування, інтерпретації. При цьому текст постає і як найважливіший компонент змісту навчання, у якому реалізуються всі інші (сфери, ситуації, теми й мовні засоби спілкування), і як механізм організації процесу навчання (є основним стимулом, матеріалом, засобом і продуктом навчальної комунікації), і як одиниця вимірювання досягнень учнів/студентів.

Текстоцентричний напрямок у сучасній методиці викладання мови дослідники (О. Андрієць, Н. Горбачова, С. Караман, Т. Лопатухіна, Л. Любашенко, Н. Мединська, М. Пентиліук, О. Селіванова, Л. Шиянюк та ін.) розглядають як найбільш оптимальний відповідно до комунікативно-діяльнісної методики та компетентнісного підходу.

У методиці викладання української мови як іноземної спостерігаємо прогрес у розробленні науково-теоретичних засад текстоцентричного підходу і його практичному втіленні у створюваних підручниках і посібниках. Так, українські

© Швець Г. Д.

лінгводидакти досліджують загальні питання добору та використання навчального тексту (В. Васильєва, Б. Сокіл, Н. Станкевич, Н. Цісар та ін.), здійснюють лінгвометодичний аналіз текстів різних стилів (наукового: О. Качала, З. Куньч та ін., публіцистичного: Г. Онкович, М. Шевченко, О. Ценюх та ін., художнього: Л. Антонів, А. Буднік, Л. Васильєва, З. Мацюк, І. Процик, Г. Швець та ін.), обґрунтовують важливість принципів навчання української мови як іноземної, орієнтованих на розвиток умінь та навичок ефективної текстової діяльності (О. Синчак [18], Г. Швець [24]). Створено навчальні комплекси з української мови для іноземних студентів певних спеціальностей (економічних [5], технічних [1; 17], природничих [9; 23], філологічних [7; 20; 21], соціальних [8; 19; 22]).

Аналіз посібників з науковими текстами свідчить, що українські лінгводидакти в розробленні навчальних матеріалів для іноземних студентів певних спеціальностей керуються таким методичним алгоритмом: добір репрезентативних текстів за спеціальністю, їх лінгводидактичний аналіз (моделювання логіко-граматичної схеми типового тексту за певною науково-навчальною темою та інвентаризація його лексико-граматичних засобів), розроблення системи дотекстових і післятекстових завдань, спрямованих на формування компетенції в науковому мовленні. До її складових відносимо здатність адекватно розуміти науковий текст українською мовою, уміння вичленовувати й опрацьовувати інформацію з тексту, правильне й доречне використання типових лексико-граматичних конструкцій і необхідних термінів при відтворенні й трансформації вихідного тексту та продукуванні самостійного висловлення за певною темою спеціальності. Безумовно, схарактеризована система роботи з науковим текстом, обґрунтована й апробована протягом багатьох років у методиці навчання іноземних мов, зокрема російської мови як іноземної [13; 14], є основою формування навичок наукового мовлення в інокомунікантів. Однак вважаємо слабким місцем цієї системи уніфікований підхід до навчання іноземних студентів-нефілологів. Переконані, що особлива роль вербального тексту в гуманітарних науках зумовлює необхідність розроблення спеціальної лінгводидактичної стратегії в навчанні української мови іноземних студентів-гуманітаріїв. Саме тому метою пропонованої розвідки є обґрунтування визначальної ролі тексту в гуманітаристиці й окреслення лінгвометодичних засад навчання української мови іноземних студентів гуманітарних спеціальностей.

Насамперед слід з'ясувати, що охоплює поняття «гуманітарні науки». Очевидною для більшості є відповідь, сформульована через заперечення: гуманітарні – це не точні науки, не природничі, не технічні. За нашим спостереженням, в Україні діє тенденція, сформована ще в радянській класифікації наук: ототожнення понять «суспільні науки» й «гуманітарні науки». Так, у 60-80 рр. популярні в Україні енциклопедичні джерела тиражували в різноманітних варіантах запропонований у «Філософській енциклопедії» (1964 р.) підхід: «Суспільні науки, соціальні науки; вживається також назва гуманітарні науки – сукупність наук про людину і суспільство, які відрізняють від наук про природу і практичне використання її законів» [16, с. 575]. В енциклопедичних і довідкових виданнях цього періоду немає окремої статті «Гуманітарні науки», оскільки цей термін розглядається як один із можливих синонімів до суспільних наук. Гуманітарну освіту у свою чергу витлумачено як «сукупність знань у галузі суспільних наук і пов'язаних з ними практичних навичок та вмій» [6, с. 212].

В енциклопедіях, виданих за часів незалежної України, з'являється окрема стаття «Гуманітарні науки», що свідчить про переведення терміна в домінуючу позицію. Однак значення цієї термінологічної сполуки часто витлумачується подібно до радянської традиції: «науки, що вивчають закономірності розвитку людського суспільства» [4, с. 219]. В «Енциклопедії сучасної України» репрезентовано глибший

погляд на проблему. У виданні зазначено, що «гуманітарні науки – галузі досліджень, предметом яких є людина як суспільна (культурна, моральна, духовна) істота та все нею створене» [11, с. 619]; прослідковано джерела поняття «гуманітарні науки» в європейській освітній традиції, яка на перше місце ставила вивчення латинської і давньогрецької мов, літератури та мистецтва; відзначено відмінність у смислових відтінках понять «гуманітарні науки» та «суспільні (соціальні) науки», водночас констатовано їх уживання в українській мові як синонімів або в поєднанні – «соціогуманітарні науки». Важливо, що в енциклопедії окреслено розуміння гуманітарних наук у західній інтелектуальній традиції й наведено низку відповідних понять: «моральні науки» (Дж.-С. Мілля), «науки про культуру» (нім. Kulturwissenschaften), «науки про духовність» (нім. Geisteswissenschaften). В англійській традиції прикметним є розрізнення «social sciences» (соціальних наук) і «the humanities» (гуманістики, гуманітаристики) «у давнішому значенні – вивчення латинських і давньогрецьких мов, відповідно текстів; у новітньому – дослідження з літературознавства, мистецтвознавства, культурології, релігієзнавства, філософії» [11, с. 619]. Отже, на відміну від усталеного в українській мові ототожнення гуманітарних і соціальних наук, європейська інтелектуальна традиція протиставляє ці поняття. Так, професор Ягеллонського університету М. Марковський у публічній лекції «Роль гуманістики в сучасному суспільстві» виокремлює три групи наук: точні (медицина, біологія, хімія, астрономія тощо), соціальні (економіка, соціологія, соціальна психологія) і гуманітарні (філософія, літературознавство, мистецтвознавство тощо) [12, с. 7].

На чому ж базується виокремлення власне гуманітарних наук? Безперечно, на їх текстовій основі, адже об'єктом наук про людину є саме текст. За висловом М. Бахтіна, гуманітарна думка «спрямована на чужі думки, смисли, значення, тобто реалізована й надана дослідникові лише у вигляді тексту» [2, с. 300]. За твердженням М. Марковського, «предметом гуманітарних наук є все, що можна про людину та її дії сказати, що може стати предметом дискурсу» [12, с. 18]. Особлива роль вербального тексту в гуманітарних науках дозволяє говорити про їх текстову природу як одну з визначальних рис. Прибічники поєднання гуманітарних і соціальних наук в одну групу дотримуються тієї ж точки зору: «Об'єктом соціально-гуманітарного пізнання можуть бути суспільство і його історія, мова, література, мистецтво та інші творіння людського духу, виражені через текст. Останні – безпосередній предмет гуманітарного знання» [10, с. 109]. Отже, студент-гуманітарій здобуває знання лише через текст, на відміну від студентів інших спеціальностей, у яких головної ваги можуть набирати обчислення, вимірювання, креслення, спостереження, конструювання, досліди, експерименти, малюнок, музика тощо.

З методичної точки зору це свідчить про значно вищі вимоги до текстуальної компетентності іноземного студента-гуманітарія, що продиктовано схарактеризованою вище текстовою природою гуманітарного пізнання та значним розмаїттям текстових структур гуманітарного дискурсу. Якщо науковим текстам природничих і технічних наук притаманні чітка типова структура, регламентованість лексико-граматичних конструкцій (що, власне, сприяє організації ефективної роботи з професійно орієнтованими текстами), то масив літературознавчих, культурологічних, філософських, мистецтвознавчих та інших текстів гуманітарних наук відзначається різноманіттям типів, структур, способів викладу матеріалу. Це ускладнює або й унеможлиблює навчання студентів-гуманітаріїв української мови лише на матеріалі типових текстів за спеціальністю, оскільки реальні тексти, з якими доводиться працювати іноземцеві, часто не вкладаються в межі «типових», а позначені яскравою індивідуальною манерою автора, багатством лексико-граматичних конструкцій, асоціативністю мислення

тощо. «Думки про думки, переживання переживань, слова про слова, тексти про тексти» [2, с. 299], – така образна характеристика гуманітарного дискурсу засвідчує, наскільки розвиненою має бути текстуальна компетентність у студента-гуманітарія. Вважаємо, що художній текст є тим інструментом, що допоможе вдосконалювати в іноземних студентів уміння й навички іншомовної текстуальної діяльності (адекватного розуміння тексту, вичленовування фактуальної, концептуальної та підтекстової змістової інформації, орієнтування у складних синтаксичних конструкціях, відтворення й перетворення вихідних текстів різної структури і створення власного висловлювання тощо). Робота з навчальним художнім текстовим матеріалом на заняттях, а також домашнє читання, безперечно, сприятимуть збагаченню словникового запасу іноземців, урізноманітненню палітри лексико-граматичних конструкцій, здатності орієнтуватися у структурі складних текстів, позначених індивідуальною стильовою манерою, розвиткові комплексного відчуття тексту як складової професійної компетентності фахівця-гуманітарія.

В організації навчання української мови іноземних студентів гуманітарних спеціальностей, як і всіх інших, потрібно виокремлювати пропедевтичний та основний етапи. На першому етапі формування навичок текстуальної діяльності має бути організоване переважно в двох напрямках: робота з елементарними текстами за майбутньою спеціальністю в межах курсу коментованого читання наукових текстів (наукового стилю мовлення) і відповідних спеціальних дисциплін («Історія», «Країнознавство», «Основи української і зарубіжної літератури») та максимально можливе збільшення ваги художніх текстів у практичному курсі української мови і домашньому читанні.

Коротко схарактеризуємо ситуацію, що склалася з навчанням іноземних студентів гуманітарних спеціальностей (власне соціально-гуманітарних) на підготовчих відділеннях університетів.

Центральна проблема в організації підготовки іноземних студентів-гуманітаріїв до навчання в українських вишах – неврахування специфіки гуманітарних наук загалом та окремих спеціальностей цього профілю зокрема. Так, якщо студенти негуманітарного профілю згідно з чинними навчальними планами з довшівської підготовки іноземних громадян [15] вивчають дисципліни, які є основою їхньої майбутньої спеціальності («Математика», «Хімія», «Фізика», «Біологія», «Основи економіки» тощо), то дисципліни, запропоновані для вивчення студентами-гуманітаріями («Історія», «Основи української і зарубіжної літератури»), є профільними лише для майбутніх істориків та філологів відповідно – соціологи, правознавці, мистецтвознавці, фахівці творчих спеціальностей фактично залишаються без базової професійної підготовки українською мовою. У зв'язку з цим погоджуємося з думкою харківських лінгводидактів С. Варава та В. Груцяк: якісній підготовці іноземних студентів перешкоджає об'єднання власне гуманітарних, соціальних і творчих спеціальностей в одному навчальному плані [3]. Іноземних студентів-гуманітаріїв, які обирають мовою навчання українську, не так багато, що на цьому етапі ускладнює або й унеможлиблює поділ на кілька гуманітарних профілів (зазвичай у гуманітарній групі підготовчого відділення разом опиняються майбутні філологи, історики, юристи, співаки, художники). У будь-якому разі у ситуації наявності достатньої кількості студентів різних гуманітарних спеціальностей варто формувати окремі групи філологів-журналістів, правознавців-соціологів-істориків, мистецтвознавців. Безумовно, кожна з таких груп потребує відповідного навчально-методичного забезпечення, зокрема матеріалів із наукового стилю мовлення (коментованого читання наукових текстів), які на сьогодні практично відсутні.

Засадничим для укладання лексичного та граматичного мінімумів і створення навчальної текстотеки з курсу наукового стилю мовлення є урахування лінгвістичних факторів (специфіка мови гуманітарних наук; частотність уживання лексичних одиниць у текстах цього профілю) та методичних (презентація нової лексики в граматичних конструкціях, що відповідають вивченим граматичним моделям з базового курсу української мови). Отже, викладачеві необхідно проаналізувати тексти основних підручників з дисциплін певної гуманітарної спеціальності, що викладаються на підготовчому факультеті (першому курсі університету), й окреслити коло провідних термінів, актуальних лексико-граматичних конструкцій, тем, типів тексту. Проведений аналіз (з урахуванням принципу доступності та викладених вище методичних факторів) має стати підґрунтям для створення текстів-моделей і системи завдань до них, що і складатиме основу роботи з формування навичок наукового мовлення іноземних студентів.

Активна робота з художнім текстом на цьому етапі сприятиме збагаченню словникового запасу інокомунікантів, формуванню базового рівня читацької компетенції.

Таким чином, ефективність формування навичок текстуальної діяльності в іноземних студентів-гуманітаріїв підготовчих відділень визначають такі фактори: максимальне урахування майбутньої спеціальності (філологи, правознавці, художники тощо); реєстр навчальних наукових текстів, базований на лінгвістичних особливостях мови гуманітарних наук і методичних принципах доступності, концентричного подання навчального матеріалу, міжпредметної координації; система завдань до текстів-моделей, спрямована на формування базового рівня умінь і навичок у всіх видах мовленнєвої діяльності; залучення широкого масиву художніх текстів до навчальної текстотеки.

На основному етапі розвиток текстуальної компетенції іноземних студентів-гуманітаріїв відбувається шляхом залучення до навчальної текстотеки наукових текстів складної структури різних жанрово-стильових характеристик. Маємо на увазі не лише зразки науково-навчального стилю (тема з підручника, наукова стаття), а і зразки наукової полеміки, есеїстики, критичного нарису тощо. Другий важливий напрямок роботи на основному етапі навчання іноземних студентів гуманітарних спеціальностей, як наголошувалося вище, – читання й аналіз художніх текстів.

Отже, підбиваючи підсумки варто наголосити: текстова природа гуманітарних наук визначає головну мету навчання української мови іноземних студентів-гуманітаріїв як формування розвиненої текстуальної компетенції. Здатність адекватно розуміти і перетворювати тексти складної структури, позначені своєрідністю авторського стилю, є важливою характеристикою професійної компетентності фахівця-гуманітарія. Формування й розвиток комплексного відчуття тексту може забезпечити лінгводидактична стратегія, базована на поєднанні роботи з науковими текстами за спеціальністю та художніми текстами й вибудована з урахуванням методичних принципів.

Окреслена проблема потребує подальших досліджень і практичного вирішення таких її аспектів: вивчення мовних особливостей текстів гуманітарних дисциплін у лінгводидактичному аспекті, створення реєстру текстів-моделей для студентів гуманітарних спеціальностей підготовчих відділень, укладання збірок для читання з науковими та художніми текстами, складання переліку творів художньої літератури, рекомендованих для читання іноземцям різних рівнів володіння українською мовою тощо.

Література:

1. Абрамчук О. В. Мовно-технологічна практика для студентів-іноземців II курсу : навчальний посібник / О. В. Абрамчук, І. Є. Зозуля, Г. В. Лепко. – Вінниця : ВНТУ, 2011. – 109 с.
2. Бахтин М. М. Проблема текста / М. М. Бахтин // Бахтин М. М. Автор и герой: К философским основам гуманитарных наук. – СПб. : Азбука, 2000. – С. 299-317.
3. Варава С. В. О необходимости создания государственного стандарта на довузовскую подготовку иностранцев по гуманитарным и творческим специальностям / С. В. Варава, В. И. Груцьяк // Русский язык, литература, культура в школе и вузе. – К., 2011. – № 5. – С. 52-55.
4. Великий енциклопедичний ілюстрований словник / [В. В. Богатиренко, Т. І. Зав'язкіна, Ю. С. Меженко, Ю. Б. Полідович, Ю. В. Попов, А. В. Степура, Н. В. Хаткіна]. – Донецьк : ТОВ «ВКФ «БАО», 2012. – 768 с.
5. Вовк П. С. Українська мова: на матеріалі економічних текстів: навч. посіб. / П. С. Вовк, В. В. Радченко, Т. М. Крик. – К. : Вища школа, 2007. – 2015 с.
6. Гуманітарна освіта // Українська радянська енциклопедія: у 12-и т. – Т. 3. – К. : Головна редакція УРЕ, 1979. – С. 212.
7. Дем'янюк А. А. Розвиток навичок наукового мовлення (для іноземних студентів-філологів) : навчальний посібник / А. А. Дем'янюк. – К. : ВПЦ «Київський університет», 2009. – 120 с.
8. Дерба С. М. Українська мова для іноземних студентів: наук. тексти та завдання до них / С. М. Дерба, В. О. Любчевська-Сокур. – Вінниця : Меркьюрі-Поділля, 2012. – 188 с.
9. Корочкіна Л. М. Фізика для студентів-іноземців : навчальний посібник / Л. М. Корочкіна, О. О. Каленик. – К. : Інтерсервіс, 2013. – 194 с.
10. Кохановский В. П. Философские проблемы социально-гуманитарных наук (формирование, особенности и методология социального познания) : учеб. пос. для аспирантов / В. П. Кохановский. – Ростов-н/Д. : Феникс, 2005. – 320 с.
11. Лісовий В. С. Гуманітарні науки / В. С. Лісовий // Енциклопедія сучасної України. – Т. 6. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. – С. 619-622.
12. Марковський М. П. Роль гуманістики в сучасному суспільстві / М. П. Марковський. – Львів : Центр гуманітарних досліджень; Київ : Смолоскип, 2007. – 64 с.
13. Митрофанова О. Д. Научный стиль речи: проблемы обучения / О. Д. Митрофанова. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Рус. яз., 1985. – 128 с.
14. Мотина Е. И. Язык и специальность: лингвометодические основы обучения русскому языку студентов-нефилологов / Е. И. Мотина. – М. : Рус. яз., 1988. – 176 с.
15. Навчальні плани та програми (довузівська підготовка іноземних громадян) / уклад.: Л. Г. Новицька, О. Ф. Гудженко, М. І. Дудка та ін. – Ч. 1. – К. : ІВЦ «Політехніка», 2003. – 56 с.
16. Наука // Философская энциклопедия / гл. ред. Ф. В. Константинов. – М. : Советская энциклопедия, 1964. – Т. 3. – С. 562-584.
17. Наука і техніка в сучасному світі : збірник науково-популярних текстів та навчальних завдань для студентів-іноземців технічних вишів / Г. Бойко, І. Василюшин, Т. Гроховська, О. Качала, А. Моторний, І. Юзвяк. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2012. – 180 с.
18. Синчак О. Дискурс-аналіз як методологічне підґрунтя для розробки підручника з української мови як іноземної / О. Синчак // Теорія і практика викладання української мови як іноземної. – Вип. 9. – Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2014. – С. 203-210.
19. Скиба Н. Г. Українська мова для студентів-іноземців. Наукове мовлення. – К. : Логос, 2015. – 135 с.
20. Сокіл Б. М. Книга для читання з української мови для студентів-іноземців. Книга 1 / Б. М. Сокіл. – Тернопіль : Мандрівець, 2010. – 196 с.
21. Сокіл Б. М. Книга для читання з української мови для студентів-іноземців. Книга 2 / Б. М. Сокіл. – Тернопіль : Мандрівець, 2012. – 204 с.

22. Сокіл Б. М. Посібник для студентів-іноземців факультету міжнародних відносин / Б. М. Сокіл, Н. В. Хібеба. – Частина I. – Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2014. – 146 с.
23. Табенська Т. В. Хімія для студентів-іноземців / Т. В. Табенська. – К. : ВПЦ «Київський університет», 2011. – 384 с.
24. Швець Г. Д. Принципи текстоцентризму в навчанні української мови як іноземної / Г. Д. Швець // Теорія і практика викладання української мови як іноземної: Зб. наукових праць. – Вип. 11. – Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2015. – С. 142-150.

Швец А. Д.

ТЕКСТОВАЯ ОСНОВА ОБУЧЕНИЯ УКРАИНСКОМУ ЯЗЫКУ ИНОСТРАННЫХ СТУДЕНТОВ-ГУМАНИТАРИЕВ

Статья посвящена проблеме обучения украинскому языку иностранных студентов гуманитарных специальностей. Обосновано определяющую роль вербального текста в гуманитаристике. Подчеркнуто, что текстовая природа гуманитарных наук определяет главную цель обучения украинскому языку иностранных студентов-гуманитариев как формирование развитой текстуальной компетенции. Формирование и развитие навыков и умений текстуальной деятельности может обеспечить лингводидактическая стратегия, основанная на сочетании работы с научными текстами по специальности и художественными текстами и выстроенная с учетом методических принципов. Отмечено, что работа с художественным текстом является путем развития комплексного чувства текста как составляющей профессиональной компетентности специалиста-гуманитария.

Ключевые слова: гуманитарные науки, текст, научный текст, художественный текст, принцип текстоцентризма, иностранные студенты гуманитарных специальностей, украинский язык как иностранный.

Shvets H. D.

TEXT-BASED TEACHING UKRAINIAN FOREIGN STUDENTS OF THE HUMANITIES

The purpose of the research is to justify of decisive role of verbal text in the humanities and to outline linguodidactic strategy of teaching Ukrainian foreign students of the humanities. The author defines the term «the humanities» and compares understanding of this term in Ukrainian and European cultural tradition. The special role of the verbal text in the humanities suggests the text nature as one of their defining traits. From the methodological point of view it indicates much higher requirements for the textual competence of foreign students of the humanities. The author singles out two stages (propaedeutic and basic) in teaching foreign students of the humanities. In the first one the formation and development of textual skills should be organized mainly in two areas: work with the basic texts for the future specialization (in the course of commented reading of scientific texts and in the special courses) and maximum active involvement of a literary text in the practical course of Ukrainian language. In the main stage of learning the development of textual competence of foreign students of the humanities is through scientific texts of complex structure and different genre and stylistic characteristics (scientific debate, essays, critical essays, etc.). The reading and analyzing of literary texts is the second important direction of teaching Ukrainian in this stage. The work with literary text in class as well as home reading will help develop a comprehensive text felling as a part of the professional competence of a specialist of the humanities. The problem requires further research and practical solution of its aspects: the study of linguistic features of texts of the humanities in the linguodidactic aspect, the creation of a register of typical texts for the students of humanities of preparatory departments, the creation of tutorials with scientific and literary texts.

Keywords: the humanities, text, scientific text, literary text, the principle of the text-based learning, foreign students of humanities, Ukrainian as a foreign language.